

Newsletter on Aegean and Cypriot Prehistory

15 May 2011

No. 22

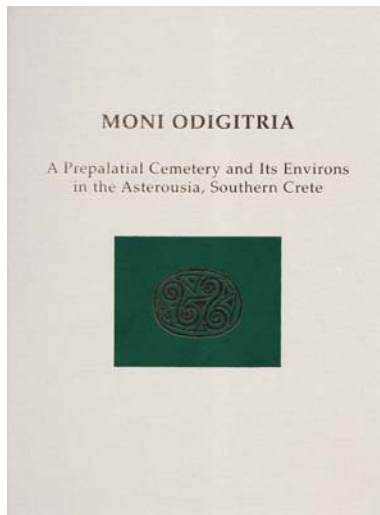
AEGEUS SOCIETY OF AEGEAN PREHISTORY

Contents

1. NEW BOOKS	3
2. NEW ARTICLES.....	14
3. RECENT BOOK REVIEWS.....	18
4. FREE DIGITAL BOOKS & PUBLICATIONS	19
5. USEFUL WEBSITES	19
6. AEGEUS'S NEWS	20
7. LECTURES OF THE MONTH	21
8. CALL FOR PAPERS	21
9. GRANTS/BURSARIES & JOB VACANCIES	22
10. MISCELLANEA.....	23

1. NEW BOOKS

Moni Odigitria: A Prepalatial Cemetery and Its Environs in the Asterousia, Southern Crete
Andonis Vasilakis & Keith Branigan

City & year: Philadelphia, Pennsylvania 2010

Publisher: INSTAP Academic Press

Series: Prehistory Monographs 30

Description: Hardback, 604 pages, 117 tables, 137 b/w figures, 70 b/w plates, 28,5x22 cm

ISBN: 978-1-931534-58-1

Price: £ 55 (ca.€ 62)

Aegean Library: 2442

Abstract

This volume presents the final report on the excavation of two Prepalatial tholos tombs and their associated remains at Chatzinas Liophyto near the Moni Odigitria (monastery) in south-central Crete. The grave goods and burial remains include pottery, metal objects, chipped stones, stone vases, gold and stone jewelry, sealstones, and human skeletal material. The results of the associated survey of the upper catchment of the Hagiopharango region are also reported. The book finishes with a reappraisal of our understanding of the early settlement of the Hagiopharango and a Greek summary.

Contents

List of tables [ix]

List of figures [xv]

List of plates [xxi]

Introduction and acknowledgments [xxv]

List of abbreviations [xxix]

Glossary [xxxii]

PART I: Survey and excavation

1. Keith Branigan and Andonis Vasilakis, 'Survey of the environs around the Tholos cemetery' [3-27]

Appendix: The Roman pottery, Jane Francis [28-46]

2. Andonis Vasilakis, 'Excavation and architecture of the cemetery' [47-65]

PART II: Pottery

3. Keith Branigan and Tim Campbell-Green, 'The pottery assemblage: Data and analysis' [69-126]

4. Keith Branigan and Tim Campbell-Green, 'Interpretation of the pottery assemblage' [127-143]

PART III: Small Finds

5. Keith Branigan, 'Metalwork' [147-150]

6. Tristan Carter, 'Of blades and burials, flakes and funerals: The chipped stone from Moni Odigitria' [151-169]

7. Doniert Evely, 'Stone vases and tools' [171-185]

8. Flora Michelaki and Andonis Vasilakis, 'Jewelry and other small finds' [187-199]

9. Kostas Sbonias, 'Seals from the cemetery of Moni Odigitria' [201-225]

PART IV: Human remains

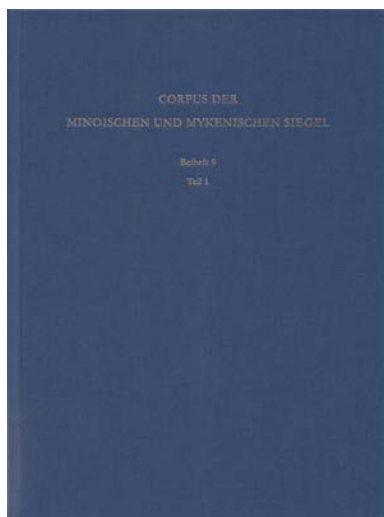
10. Sevi Triantaphyllou, 'Analysis of the human bones' [229-248]

PART V: Discussion and conclusions

11. Keith Branigan, 'The history and use of the cemetery' [251-264]
12. Keith Branigan and Andonis Vasilakis, 'The Hagiopharango in the Early Bronze Age—An overview' [265-269]
13. Andonis Vasilakis, 'Προανακτορικό νεκροταφείο Μονής Οδηγήτριας' [271-286]

Concordance A: Omades, trenches, areas, and strata from the 1980 excavation of Tholos B [287-288]

Concordance B: Herakleion Museum Numbers and Catalog Numbers for all types of objects [289-292]
Concordance C: Catalog and Herakleion Museum Numbers for all types of objects [293-297]
References [299]
Index [311]
Tables
Figures
Plates

The Middle Minoan Three-Sided Soft Stone Prism. A Study of Style and Iconography
Maria Anastasiadou

City & year: Darmstadt/Mainz 2011

Publisher: Philipp von Zabern

Series: CMS Beiheft 9

Description: Hardback, 2 vols, 802 p., 25,5x19 cm; Vol. I: 485 p., 134 figures, 1 map, 1 table; Vol. II: 317 p., 131 plates

ISBN: 978-3-8053-4346-6

Price: € 210

Aegean Library: 2446

Abstract

The study examines the Middle Minoan three-sided soft stone prism – hereafter referred to simply as prism. 625 examples of these seals known to date serve as the basis for the research. The goals of the study are twofold: firstly to assess the place of the prism in soft stone MM glyptic; and secondly, to examine and analyse prism iconography.

The study first defines the characteristics of the prism and examines its distribution and dating. Following that, 10 style-groups are discussed which have been detected among the prisms and to which also belong seals of other forms. The most important style-groups are the Malia/Eastern Crete-Steatite Group, the Mesara Chlorite Group, and the Central Crete Ornamental Group, all of which can be connected with different regions of Crete. A remarkable difference in the numbers and iconography of the prisms represented in Eastern Crete and those found in Central Crete is noted as a possible indication that the two societies fulfilled some aspect of their needs in a different way. This could perhaps suggest that the stylistically different prisms were serving the needs of different sociopolitical systems.

The core of the book is the chapter devoted to the iconography of the prisms. The devices are divided into motifs, which are defined as those representations which cannot be broken down into their constituent elements in a meaningful way, and composite devices, being patterns put together of other devices. Both motifs and composite devices are classified in a typology. There follows a discussion of the ways in which the compositions are put together, the nature of the images met on the prisms, and their relationship to the images encountered on contemporaneous hard stone seals. A section is also devoted to

the process of the creation of new devices and another to the iconography of the prisms coming from the Seal Cutter's Workshop in Malia.

Contents

Volume I

Vorwort der Herausgeber [xi]

Acknowledgments [xiii]

General abbreviations [xvii]

Transliteration of the Greek [xxi]

Illustration credits [xxii]

Introduction [1]

Topic and objectives [1]

State of research [2]

Structure of the work [12]

Organisation of the work [13]

The MM three sided soft stone prism [16]

Shape [16]

Material [31]

Tools and techniques [37]

The process of manufacture [47]

'Trial' pieces [48]

Assessing the quality of workmanship [49]

Distribution, dating, and find places [50]

The Seal Cutter's Workshop at Malia [59]

Style groups [63]

Malia/Eastern Crete steatite prisms [63]

Prisms with EM III/MM I influences [115]

Mesara chlorite prisms [120]

Dawkins prism [137]

Phaistos agrimi prism [138]

British Museum prisms [141]

Platanos prism with the cable devices [143]

Kalo Chorio and Psychro prisms with the cable devices [143]

Platanos ornamental prism [147]

Central Crete ornamental prisms [148]

Iconography [160]

Devices [160]

Composition [327]

The images [341]

Iconogenesis [358]

The iconography of the prisms which come from the Malia workshop [365]

Conclusions [370]

Appendix 1: Contexts [379]

Appendix 2: Find places [385]

Appendix 3: Discussion of four pieces excluded from this study [396]

Appendix 4: Overview of the function of the devices [399]

Appendix 5: Ornamental schemes [403]

Appendix 6: Overview of the devices [404]

Appendix 7: Kinds of devices [418]

Bibliography [436]

List of illustrations [451]

Concordances [459]

Names of the devices and device numbers [459]

Catalogue and CMS/other publication number [466]

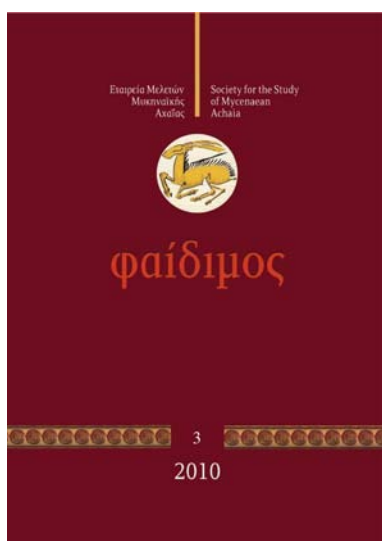
CMS and catalogue number [472]

Index [478]

Volume II

Catalogue [487]

Plates [671]

Μυκηναϊκοί οικισμοί Αχαΐας (Mycenaean Settlements in Achaia)

Arianna Rizio

City & year: Patras 2010

Publisher: Society for the Study of Mycenaean Achaia

Series: Φαίδιμος 3

Description: Paperback, 66 p., 28 colour & b/w figures, 24x17 cm

ISBN: 978-960-98124-2-9

Price: Not for sale

Aegean Library: Dig. Rizio 2010

Abstract (in Greek)

Η διαπραγμάτευση της αχαϊκής τοπογραφίας κατά τη μυκηναϊκή περίοδο αποτελεί τμήμα της διδακτορικής διατριβής της συγγραφέως που αφορά τους οικισμούς της Πελοποννήσου κατά την Ύστερη περίοδο του Χαλκού. Η διατριβή επιπλέον επικεντρώνεται στη συλλογή μαρτυριών που έχουν σχέση με τα οικιστικά κατάλοιπα αυτής της περιόδου, καθώς επίσης και στην ανάπτυξη μιας προβληματικής, αντικείμενο της οποίας αποτελεί η θεώρηση της δημιουργίας και ανάπτυξης του μυκηναϊκού οικισμού. Κατά τη διάρκεια της συγγραφής της και στο πλαίσιο της κατάταξης και ανάλυσης των οικιστικών εγκαταστάσεων ανά νομό, η συγγραφέας προσπάθησε να δώσει έμφαση στα τοπικά χαρακτηριστικά ώστε να γίνει αντιληπτό ότι αυτά έπαιξαν το δικό τους δυναμικό ρόλο στη δημιουργία και οργάνωση των οικιστικών πυρήνων της Ελλάδας κατά την υπό έρευνα περίοδο.

Ο νομός της Αχαΐας είναι ιδιαίτερα πλούσιος από αρχαιολογική άποψη, αν και κάπως υποτιμημένος στους κόλπους της αιγαιακής προϊστορίας, όπως επιβεβαιώνεται από την έρευνα των πολυάριθμων οικισμών της μυκηναϊκής εποχής (υπολογίζονται πάνω από εκατό, αλλά ασφαλώς ήταν περισσότεροι) οι οποίοι απαντούν σε όλη τη γεωγραφική επικράτεια του νομού, ακόμα και στις πιο δυσπρόσιτες ζώνες και πάντοτε σε φυσικά προστατευμένες τοποθεσίες με στρατηγική σπουδαιότητα. Οι οικισμοί αυτοί έχουν εν μέρει ανασκαφεί, όπως άλλωστε και η πλειοψηφία τους στον ελλαδικό χώρο, κατά τη διάρκεια σωστικών ανασκαφών ή επιφανειακών ερευνών, με αποτέλεσμα να αγνοούμε επιμέρους γνωρίσματα της οργάνωσής τους, τα οποία όμως μπορούμε να προσεγγίσουμε ερμηνευτικά, αξιολογώντας τα στοιχεία που προκύπτουν από την έρευνα και μελέτη των νεκροταφείων που συνδέονται χωροταξικά με αυτούς.

Μια οικιστική εγκατάσταση αντιπροσωπεύει, ασφαλώς, τον θεμελιώδη παράγοντα που μας επιτρέπει να αντιληφθούμε δραστηριότητες και κοινωνικούς, οικονομικούς και πολιτικούς συσχετισμούς των αρχαίων κοινωνιών. Ωστόσο, δεν αποτελεί μια μονάδα απομονωμένη, αντίθετα πρέπει να συνδέεται με τα κεντρικά οικιστικά συγκροτήματα και τις γειτονικές κοινότητες. Λαμβάνοντας υπόψη τις παραπάνω σκέψεις, η διαπραγμάτευση του θέματος ακολουθεί μια κλιμακωτή πορεία: μετά τη σκιαγράφηση της γενικής εικόνας της περιοχής, ερευνάται η εσωτερική διάρθρωσή της και με βάση τις επιμέρους ζώνες που διαμορφώνονται, εξετάζονται οι οικιστικές εγκαταστάσεις και κατόπιν ξεχωριστά οι οικίες που είναι γνωστές από συστηματικές ανασκαφές. Η τεκμηρίωση, επομένως, θεμελιώνεται τόσο στα ημερολόγια ανασκαφής, όσο και στις επιφανειακές έρευνες.

Contents

Πρόλογος [6]

A. Το γεωγραφικό πλαίσιο [8]

B. Μελέτη και έρευνα της περιοχής [10]

Γ. Εδαφική διάρθρωση [12]

α. Η Εσωτερική ζώνη και η περιοχή της Πάτρας [12]

β. Η Δυτική ζώνη [25]

γ. Η Ανατολική ζώνη [32]

Δ. Κατάλογος των μυκηναϊκών θέσεων και
ανάλυση των οικιστικών δομών της Αχαΐας [35]

α. Αιγείρα [36]

β. Αίγιο [41]

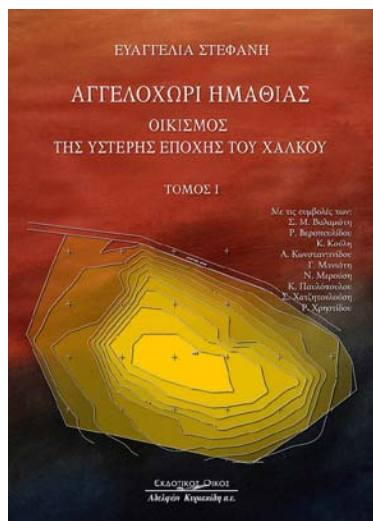
γ. Άραξος [44]

δ. Χαλανδρίτσα [46]

ε. Καταρράκτης [51]

στ. Πάτρα [54]

Βιβλιογραφία – Συνομογραφίες [58]

Aegean Library: 2468

Αγγελοχώρι Ημαθίας. Οικισμός της Ύστερης Εποχής του Χαλκού. Τόμος Ι (Angelochori. A Late Bronze Age Settlement in Emathia, Macedonia, Greece. Vol. I)

Evangelia Stefani

City & year: Thessaloniki 2010 [November]

Publisher: Kyriakidis Brothers

Series: -

Description: Hardback, 334 p., b/w figures, 42 colour & b/w plates, 2 maps, separate envelope with a folded geological map and 3 folded drawings

ISBN: 978-960-467-209-7

Price: € 55

With contributions by S. Chatzitoulousi, R. Christidou, K. Kouli, A. Konstantinidou, G. Maniatis, N. Merousis, K. Pavlopoulos, S.M. Valamoti and R. Veropoulidou.

Abstract

The prehistoric settlement of Angelochori, Emathia, in Macedonia, is located in a rural area, near to its modern namesake village. The excavations lasted from 1994 until 2003 and were conducted by the 17th Ephorate of Prehistoric and Classical Antiquities. The remains of a Late Bronze Age settlement have come to light. The study has started since 2000 and has been supported by the “Shelby White - Leon Levy Program for Archaeological Publications” of the Harvard University (2000-2002), as well as by the Mediterranean Archaeological Trust. The present volume focuses on the natural environment, the habitation phases, the stratigraphy and the architecture of the settlement. It also presents radiocarbon dates, as well as archaeobotanical, archaeozoological and archaeomalacological material. A second volume will include the pottery and other small finds. The book written in Greek contains a detailed summary in English.

Contents

Συντομογραφίες [13]

Πρόλογος [15]

Κεφάλαιο 1: Η θέση και η ανασκαφή (Ευαγγελία Στεφανή)

1.1. Ο προϊστορικός οικισμός και το τοπίο. Ένα σύντομο θεωρητικό πλαίσιο [19]

1.2. Η τούμπα και η γύρω περιοχή [21]

1.3. Χρονικό της έρευνας [26]

1.4. Μεθοδολογία ανασκαφής και τεκμηρίωσης [30]

Κεφάλαιο 2: Το φυσικό περιβάλλον

2.1. Παλαιογεωγραφία, κλίμα και βλάστηση στην πεδιάδα της Δυτικής Μακεδονίας (Κοσμάς Παυλόπουλος & Κατερίνα Κούλη) [33]

2.2. Το παλαιοπεριβάλλον του οικισμού κατά την Ύστερη Εποχή του Χαλκού: αποτελέσματα της παλυνολογικής έρευνας (Κατερίνα Κούλη) [47]

Κεφάλαιο 3Α: Φάσεις κατοίκησης, στρωματογραφία, χρονολόγηση

3.1. Οι φάσεις κατοίκησης του οικισμού (Ευαγγελία Στεφανή & Νίκος Μερούσης) [53]

3.2. Συγχρονισμός των οικιστικών φάσεων του Αγγελοχωρίου με τις φάσεις άλλων μακεδονικών οικισμών της Ύστερης Εποχής του Χαλκού (Ευαγγελία Στεφανή) [58]

3.3. Στρωματογραφία (Ευαγγελία Στεφανή) [59]

Κεφάλαιο 3Β: Ραδιοχρονολογήσεις

3.4. Χρονολόγηση δειγμάτων με Άνθρακα 14 (Γιάννης Μανιάτης) [79]

Κεφάλαιο 4: Αρχιτεκτονική

4.1. Οι οικοδομικές πρακτικές στο Αγγελοχώρι. Η συμβολή της μελέτης των οικοδομικών θραυσμάτων πηλού (Σταμάτης Χατζητουλούσης) [91]

4.2. Σπίτια και οικιακές κατασκευές (Ευαγγελία Στεφανή) [123]

4.3. Οι επιχωματώσεις και το άνδηρο (Ευαγγελία Στεφανή) [146]

4.4. Οι λάκκοι (Ευαγγελία Στεφανή) [155]

4.5. Οι λίθινες κατασκευές της κορυφής (Ευαγγελία Στεφανή) [158]

4.6. Η οργάνωση του κατοικημένου χώρου: προκαταρκτικές παρατηρήσεις (Ευαγγελία Στεφανή) [164]

Κεφάλαιο 5: Η ανθρώπινη δραστηριότητα στον οικισμό μέσα από τα φυτά και τις χρήσεις τους: η συμβολή των αρχαιοβοτανικών δεδομένων (Σουλτάνα Μαρία Βαλαμώτη)

5.1. Εισαγωγή [171]

5.2. Δειγματοληψία και επεξεργασία στο πεδίο και στο εργαστήριο [172]

5.3. Τα είδη [173]

5.4. Αγροτικές δραστηριότητες και διατροφή στο Αγγελοχώρι κατά την Ύστερη Εποχή του Χαλκού [176]

Κεφάλαιο 6: Προκαταρκτική ανάλυση και ερμηνεία του αρχαιοζωολογικού υλικού (Αφροδίτη Κωνσταντινίδου)

6.1. Μέθοδοι ανάλυσης [199]

6.2. Έλεγχος της δράσης ταφονομικών μηχανισμών [203]

6.3. Ταξινομική σύνθεση του δείγματος [206]

6.4. Ανατομική αντιπροσώπευση των ειδών [207]

6.5. Ηλικία σφαγής – τα δεδομένα από την ανάπτυξη, φθορά των δοντιών και συνοστέωση των οστών [209]

6.6. Συζήτηση [211]

Κεφάλαιο 7: Το οστρεοαρχαιολογικό σύνολο (Ρένα Βεροπουλίδου)

7.1. Εισαγωγή [221]

7.2. Συλλογή δεδομένων και μέθοδος μελέτης [221]

7.3. Σύνθεση οστρεοαρχαιολογικού υλικού [222]

7.4. Χωρική ανάλυση και ερμηνεία [223]

7.5. Σύνοψη [225]

Κεφάλαιο 8: Οστέινα αντικείμενα. Κατάλογος και παρατηρήσεις (Ροζαλία Χρηστίδου)

8.1. Εισαγωγή [229]

8.2. Κατάλογος [231]

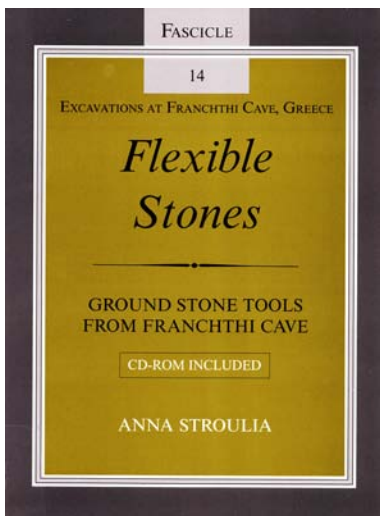
8.3. Παρατηρήσεις [238]

Συμπεράσματα (Ευαγγελία Στεφανή) [247]

Summary [253]

Βιβλιογραφία [269]

Πίνακες και χάρτες [289]

Flexible Stones. Ground Stone Tools from Franchthi Cave
 Anna Stroulia

City & year: Bloomington & Indianapolis 2010

Publisher: Indiana University Press

Series: Excavations at Franchthi Cave, Greece, Fascicle 14

Description: Paperback, 242 p., 30 b&w illus., 2 maps, CD-Rom with 209 additional plates, 28x21 cm

ISBN: 978-0-253-22178-0

Price: \$ 50 (ca. € 35)

Aegean Library: 2443

Abstract

Despite their ubiquitous presence among prehistoric remains in Greece, ground stone tools have yet to attract the same kind of attention as have other categories of archaeological material, such as pottery or lithics. As a consequence of this oversight the potential for this material to illuminate aspects of prehistoric life remains unexplored. *Flexible Stones* aims to fill in the gaps by providing a detailed analysis of the material discovered during the excavations at Franchthi Cave, Peloponnese, Greece. The Franchthi material consists of approximately 500 tools, the raw material used for their manufacture, as well as the byproducts of such manufacture. Most of this collection comes from the Neolithic component of the site—including a small number of Palaeolithic and Mesolithic cases—with a large number of the studied tools indicating multiple uses. The author sees the multifunctional character of these tools not so much as a response to an environmental constraint, but rather as a conscious choice that reflects a flexible attitude of tool makers and users toward tools and raw materials.

Contents

Acknowledgments [xiv]

Chapter One: Introduction [1]

Introduction to the site and assemblage [1]

Classification [3]

Describing the material [4]

Why not a ground stone tool stratigraphy? [7]

Tool names [9]

Structure of the study [9]

Abbreviations used in the text [10]

Chapter Two: The Pre-Neolithic Material [13]

Introduction [13]

The Palaeolithic period [13]

The Mesolithic period [17]

Possible Pre-Neolithic specimens [24]

Chapter Three: The Neolithic Material (1) [27]

Introduction to the Neolithic period [27]

Passive tools [30]

Introduction [30]

1. Passive open tools (Popen) [30]

2. Passive tools with cavity (Pcav) [54]

3. Passive miscellanea (Pmisc) [56]

Chapter Four: The Neolithic Material (2) [61]

Active tools [61]

Introduction [61]

1. Active cutting edge tools (Acut) [61]

2. Active discoidal tools (Adisc) [79]

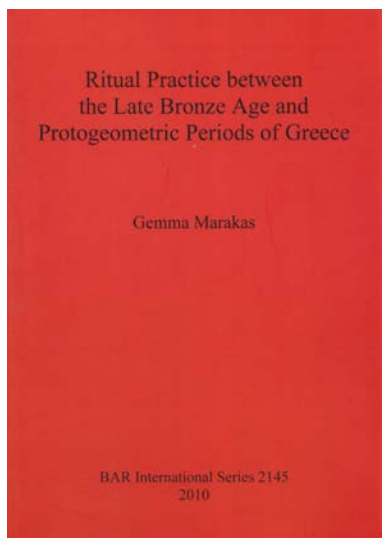
3. Active rectangular tools (Arect) [85]

4. Active square or circular tools (Asquare-circ) [90]

5. Active tools used with ends (Aend) [94]

6. Active globular tools (Aglobe) [98]

7. Active miscellanea (Amisc) [105]	References [135]
Epilogue [121]	Appendixes [149]
Chapter Five: Summary and Conclusions [125]	Appendix A [149]
Raw material [126]	Appendix B [159]
Manufacture [127]	Appendix C [165]
Use and discard [128]	Figures [175]
Chronological distribution [130]	Index [213]
Spatial Distribution [132]	Plates (CD-ROM)

Ritual Practice between the Late Bronze Age and Protogeometric Periods of Greece

Gemma Marakas

City & year: Oxford 2010

Publisher: Archaeopress

Series: BAR S2145

Description: Paperback, vii+152 pages, 1 colour & 42 b/w figures, 8 tables, 29,7x21 cm

ISBN: 978-1-4073-0686-5

Price: £ 35 (ca. € 40)

Aegean Library: -

Abstract

The study of Greek ritual practice throughout the LH III B to Protogeometric periods is the central theme of this research. Chapter Two acknowledges the work of previous Aegean archaeologists and their methods for classification of the features which should be present in order for a site to be categorised as cultic in nature. The chapter goes one step further with the creation of new criteria specifically adapted to be relevant to all types of sanctuaries, be they palatial cult centres, settlement shrines, or isolated open-air shrines throughout the period. Chapter Three is a site gazetteer and begins firstly by introducing a scoring system which allows each site to be placed in one of the categories of 'possible', 'probable' or 'proposed' cult sites. Chapter Four considers both the allocation of space immediately within and outside the shrine buildings, as well as taking into account the location and setting of the shrine within its wider surroundings and environment. Chapter Five examines the type of votive offerings that are dedicated at shrines throughout the period in question. In addition, the areas at which the offerings are found along with their built features are identified and discussed. Chapter six is reserved for ritual actions throughout the period of study. The closing chapter is initially separated into three sections to clearly highlight the main findings of the research; these fall into the categories of a systematic methodology, shrine surroundings through time, and ritual practice through time. After which a short section is dedicated to the characteristics of society through time, to compare the sacred and secular spheres alongside, and attempt to understand what changes may have occurred in society, by the analysis of the shrine areas.

Contents

List of illustrations

List of Tables

Abbreviations

1. Preface [1]

- 1.1. Background [1]
- 1.2. The Character of Settlement from the Late Bronze Age to Protogeometric Period [2]
- 1.3. Chronological Scope [4]
- 1.4. Geographical Limits [5]
- 1.5. Structure of the Study [5]

2. Criteria for shrine identification [8]

- 2.1. Introduction [8]
- 2.2. A Framework For Cult Identification [8]
- 2.3. Principal Criteria: Artefacts [11]
- 2.4. Minor Criteria: Features [14]
- 2.5. Identifying Domestic Cult Practice [15]

3. Site gazetteer [17]

- 3.0. Introduction [17]
- 3.1. Aetos – Ithaka [20]
- 3.2. Agia Irini [22]
- 3.3. Agia Triada [24]
- 3.4. Agios Konstantinos – Methana [25]
- 3.5. Amyklai [27]
- 3.6. Aphaia Sanctuary – Aegina [29]
- 3.7. Apollo Maleatas [31]
- 3.8. Asine – House G [33]
- 3.9. Berbati [35]
- 3.10. Delphi [37]
- 3.11. Eleusis [38]
- 3.12. Isthmian Shrine [41]
- 3.13. Kalapodi [42]
- 3.14. Kalaureia – Sanctuary of Poseidon [44]
- 3.15. Lefkandi [46]
- 3.16. Midea [47]
- 3.17. Mount Hymettus [52]
- 3.18. Mycenae – The Cult Centre [54]

- 3.19. Nichoria [61]
- 3.20. Olympia [63]
- 3.21. Palace Of Nestor [64]
- 3.22. Phylakopi [67]
- 3.23. Polis Cave – Ithaka [70]
- 3.24. Poseidi [72]
- 3.25. Profitis Elias Cave [74]
- 3.26. Thermon [76]
- 3.27. Tiryns [77]

4. Sanctuary surroundings: Space and inclusiveness [80]

- 4.1 Introduction [50]
- 4.2. Late Helladic IIIB sanctuaries [50]
- 4.3. LH III C – Protogeometric shrines [55]
- 4.4. Space and surroundings through time [93]
- 4.5. Status in ritual practice: 'official' and 'popular'? [94]

5. Offerings: What and where? [99]

- 5.1. Introduction [99]
- 5.2. Principal criteria [99]
- 5.3. Minor criteria [105]

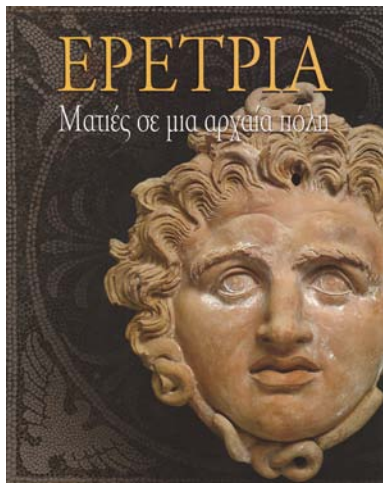
6. Ritualistic actions [116]

- 6.1 Introduction [116]
- 6.2. Ritual and religion? Understanding the terminology [116]
- 6.3. The feast [117]
- 6.4. Purification rituals [135]
- 6.5 Processions [137]

7. Summary and conclusion [140]

- 7.1. A Systematic methodology [140]
- 7.2. Shrine surroundings through time [140]
- 7.3. Ritual practice through time [141]
- 7.4. Final thoughts [143]

8. Bibliography

Aegean Library: 2447

Ερέτρια. Ματιές σε μια αρχαία πόλη (Eretria. Insights into an Ancient City)

Edited by Nikolaos Kaltsas, Sylvian Fachard, Athanasia Psalti, Mimika Giannopoulou

City & year: Athens 2010

Publisher: Swiss School of Archaeology in Greece

Series: -

Description: Paperback, 391 p., colour & b/w figures, maps, 29,9x23,5 cm

ISBN: 978-960-214-889-1

Price: € 50

Abstract

Greek catalogue of the temporary exhibition “Eretria: Insights into an Ancient City” that was hosted at the National Archaeological Museum from April 26th to August 25th, 2010. The exhibition, which was co-organized by the National Archaeological Museum and the IA’ Ephorate of Prehistoric and Classical Antiquities and was an initiative of the Swiss School of Archaeology, narrated the past of the city of Eretria and central Euboea from the prehistoric times until Late Antiquity.

The aim of the exhibition was to present in a lively and original way the life of an ancient Greek city through excavation finds, drawing reconstructions, models and video projections. The exhibition was realized with funds from the Swiss School of Archaeology in Greece, the only permanent archaeological mission outside Switzerland. Since its foundation in 1964, the Swiss School of Archaeology in Greece excavates and studies the ruins of ancient Eretria in Euboea. All the buildings that have been researched by Swiss archaeologists have been preserved and most of them are open to the public. Following the National Archaeological Museum, the exhibition was presented at the Antikenmuseum Basel and Sammlung Ludwig, from 21 September 2010 until 30 January 2011.

Contents

Χαιρετισμοί [14]

Νικόλαος Καλτσάς, ‘Εισαγωγή’ [22-25]

Karl Reber, ‘Ο Φιλελληνισμός στην Ελβετία’ [26-29]

Η ιστορία των ανασκαφών στην Ερέτρια

Βασίλειος Χ. Πετράκος, ‘Η Αρχαιολογική Εταιρεία στην Ερέτρια’ [34-37]

Karl Reber, ‘Η Ελβετική Αρχαιολογική Σχολή στην Ελλάδα’ [38-41]

Μία πόλη στην καρδιά της Μεσογείου

Sylvie Müller Celka, ‘ Πριν από την πόληκράτος’ [45-49]

Sylvie Müller Celka, ‘ Κεραμικός κλίβανος από την Ερέτρια’ [47]

Ειρήνη Σ. Λαιμού, ‘Λευκαντί’ [50-61]

Samuel Verdan, ‘Η γένεση της Ερέτριας’ [63-68]

Sylvian Fachard, ‘Οι αποικίες της Ερέτριας στη Βόρεια Ελλάδα’ [67]

Samuel Verdan, ‘Στις ρίζες του ελληνικού αλφαβήτου’ [69-70]

Samuel Verdan, ‘Ευβοείς, οι έμποροι της Ανατολής’ [71-72]

Anne Kenzelmann Pfyffer, ‘Η γεωμετρική κεραμική του 8ου αι. π.Χ.’, [74-75]

Κείμενο του Denis Knoepfler διασκευασμένο από τον Pierre Ducrey, ‘Η πόλη μέσα στην ιστορία’ [77-86]

Pierre Ducrey, ‘2010: Η επέτειος των 2.500 χρόνων από την κατάληψη της Ερέτριας από τους Πέρσες το 490 π.Χ.’ [81]

Pierre Ducrey, ‘Ο ταύρος των Ερετριέων στην Ολυμπία’ [83]

Π. Θέμελης, ‘Το άγαλμα ενός νέου Ερετριέως’ [87]

Ευγενία Γερούση, 'Η Ερέτρια στους
παλαιοχριστιανικούς χρόνους' [89-91]
Κατάλογος 1-80 [92-117]

Η πόλη των θνητών (μέρος Α')

Ιδιωτικός χώρος

Karl Reber, 'Οι οικίες της Ερέτριας', [121-126]

Solange Gürtler, 'Ο φωτισμός' [127]

Pierre Ducrey, 'Η Οικία με τα Ψηφιδωτά' [129-138]

Kristine Gex, 'Οι παναθηναϊκοί αμφορείς' [139]

Kristine Gex, 'Περί δειπνων' [141-143]

Kristine Gex, 'Το συμπόσιο' [144-145]

Ella van der Meijden Zanoni, 'Η καθημερινή ζωή των
γυναικών στην Ερέτρια' [147-154]

Karl Reber, 'Ένα οικιακό φαρμακείο' [155]

Carolina Riva, 'Οι προστάτιδες θεότητες της οικίας'
[157-159]

Δημόσιος χώρος

Denis Knoepfler, 'Η αγορά: πολιτικοί θεσμοί και
δημόσια ζωή' [161-165]

Monica Brunner & Marguerite Spoerri-Butcher, 'Η
αγορά: οικονομική ζωή. Νομίσματα και
Νομισματοκοπία στην Ερέτρια' [166-171]

Konrad Hitzl, 'Μέτρα και σταθμά' [172-173]

Marek Palaczyk, 'Οι αμφορείς' [174-175]

Elena Mango, 'Το γυμνάσιο και τα λουτρά' [177-181]

Sylvian Fachard, 'Η ζωή των ανδρών στην Ερέτρια'
[183-185]

Αθανασία Ψάλτη & Sylvian Fachard, 'Το θέατρο της
Ερέτριας' [187-191]

Κατάλογος 81-220 [192-235]

Η πόλη των θνητών (μέρος Β')

Samuel Verdan, 'Το ιερό του Απόλλωνος
Δαφνηφόρου' [239-245]

Samuel Verdan, 'Αναπαριστώνοντας το ναό του
Απόλλωνος της Γεωμετρικής εποχής' [246-247]

Mathias Glaus, 'Ο αρχαϊκός ναός του Απόλλωνος
Δαφνηφόρου (τέλη 6ου αι. π.Χ.)' [248-251]

Εύη Τουλούπα, 'Το αέτωμα του ναού του
Απόλλωνος' [252-255]

Sandrine Huber, 'Ο Βόρειος Χώρος Θυσιών' [256-259]

Sandrine Huber, 'Το ιερό της Αθηνάς' [261-263]

Lorenz E. Baumer, 'Δύο ιερά στις πλαγιές της
ακρόπολης: τα Θεσμοφόρια' [265-269]

Πέτρος Θέμελης, 'Αφροδίτη και Έρως' [268-269]

Andrea Bignasca, 'Οι αιγυπτιακές θεότητες στην
Ερέτρια: το Ισείον' [271-273]

Αθανασία Ψάλτη, 'Τα ψηφιδωτά του ιερού της
Ίσιδος' [274-275]

Denis Knoepfler, 'Δύο μεγάλες ερετριακές εορτές: τα
Αρτεμίσια και τα Διονύσια' [277-283]

Αθανασία Ψάλτη, 'Η θόλος της Ερέτριας, ένα
άγνωστο αστικό ιερό' [284-285]

Benoît Dubosson, 'Το Σεβαστεϊόν, ναός
αυτοκρατορικής λατρείας' [287-289]

Κατάλογος 221-320 [290-307]

Η πόλη των νεκρών

Béatrice Blandin, 'Τα ταφικά έθιμα και τα κτερίσματα
των γεωμετρικών χρόνων (9ος-7ος αι. π.Χ.)' [311-
313]

Sandrine Huber, 'Η ανατολίζουσα κεραμική' [314]

Αθ. Ψάλτη, 'Επιφανής ταφή των γεωμετρικών χρό-
νων στην αρχαία αγορά της Ερέτριας' [315-317]

Beatrice Blandin, 'Το Ηρώον της Ερέτριας και οι
τάφοι' [318-321]

Kristine Gex, 'Τα ταφικά έθιμα και τα κτερίσματα από
τον 6ο έως το 2ο αι. π.Χ.' [323-328]

Isabelle Hasselin Rous & Caroline Huguenot, 'Από την
Ερέτρια στο Μουσείο του Λούβρου: στα ίχνη του
τάφου μικρού κοριτσιού' [329-335]

Caroline Huguenot, 'Ο μακεδονικός τάφος των
Ερώτων' [336-345]

Benoît Dubosson, 'Τα ταφικά έθιμα των
αυτοκρατορικών χρόνων' [347-348]

Αθανασία Ψάλτη, 'Δύο τάφοι αυτοκρατορικών
χρόνων από την Ερέτρια' [350-352]

Παυλίνα Καρανασάση, 'Η επιτύμβια στήλη του
Μεγιστοκλή' [353]

Κατάλογος 321-437 [354-383]

Συντομογραφίες [384]

Βιβλιογραφία [385]

2. NEW ARTICLES

2.1. 'More early Helladic sealings from Geraki in Laconia, Greece'

J. Weingarten, S. Macveagh Thorne, M. Prent & J.H. Crouwel

Oxford Journal of Archaeology 30.2 (May 2011): 131–163.

Aegean Library: Dig. Weingarten et al. 2011

Abstract

In 2002, excavations conducted by the University of Amsterdam at the acropolis site of Geraki (Laconia) revealed a storage room attached to the EH II defensive wall, apparently a casemate built into that wall. Along with pottery and abundant destruction debris were many fragments of clay sealings, some stamped with seal impressions. Sealings had already been discovered at Geraki in 1997 (*OJA* 18.4, 1999 = Geraki I). Together with the new sealings, Geraki becomes second only to Lerna in terms of the quantity of published sphragistic material from the EH II Aegean. This report considers their significance in terms both of recent finds in the Aegean islands and western Anatolia and their implications for exchange relations across the Aegean. Two appendices describe the formation of the contexts of the new sealings, and a further 12 sealings found elsewhere on the site, suggesting still other areas with sealing activity on the acropolis.

2.2. 'Colour symbolism in the prehistoric architecture of central Anatolia and Raman Spectroscopic Investigation of red ochre in Chalcolithic Çatalhöyük'

Burcin Erdogru & Audin Ulubey

Oxford Journal of Archaeology 30.1 (February 2011): 1–11.

Aegean Library: -

Abstract

The use of red ochre in the prehistoric architecture of Central Anatolia has long been recognized. Scholars have often argued that its use in architecture has a symbolic role, and that it has been used in sacred parts of ritual buildings. This paper examines red-painted buildings in the prehistoric settlements of Central Anatolia. Recently, a building with red-coloured plastered walls and floors was found in Chalcolithic Çatalhöyük West. The technique of Raman Spectroscopy has been applied to identify the red pigment and results show that it is red ochre, which contains predominantly hematite, Fe₂O₃.

2.3. 'Isotopic evidence for the primary production, provenance and trade of Late Bronze Age glass in the Mediterranean'

J. Henderson, J. Evans & K. Nikita

Mediterranean Archaeology & Archaeometry 10.1 (2010): 1–24.

Aegean Library: Dig. Henderson et al. 2010

Abstract

The earliest known man made glass comes from Mesopotamia and dates to the 23rd century BC. By the 16th century BC the first glass vessels appear in Mesopotamia, but the earliest evidence for the fusion of glass from raw materials has been found at the 13th century BC Egyptian site of Qantir. Chemical analyses of this elite Late Bronze Age material have produced compositional distinctions between glasses found in Mesopotamia and Egypt. It is however debatable whether trace element

concentrations provide a (geological) provenance for the glasses. By using neodymium and strontium isotopes to fingerprint well-dated chemically analysed 15th to 11th century glass samples, we show that independent primary production probably occurred in both Egypt and Mesopotamia in the 14th century BC, and that both of these areas exported glass to Greece. We also discuss the technological implications for glass manufacture and colouring that these new data provide. The results add significant new data to the scientific evidence for glass trade between Late Bronze Age palatial societies. Moreover, it is the first time that this methodology has been used to investigate Bronze Age glass.

[Read the article](#)

2.4. 'Shells from Sarepta (Lebanon) and East Mediterranean purple-dye production'

D.S. Reese

Mediterranean Archaeology & Archaeometry 10.1 (2010): 113-141.

Aegean Library: **Dig. Reese 2010**

Abstract

This paper concerns the shells from the 1969-74 excavations at Sarepta (Lebanon) under the direction of the late J.B. Pritchard (University of Pennsylvania). Most of the 500 marine shells, ranging in date from the LB I to Roman/Byzantine, are typical Mediterranean forms. Of special interest are three large accumulations of crushed *Murex trunculus* of LB II, LB III to Iron I, and LB III or Iron I date. The Sarepta shell purple-dye evidence is described in detail and is compared with the other evidence from the Eastern Mediterranean. The earliest purple production can be dated no earlier than the c. 1350 B.C. The evidence available today, suggests that shell purple-dye was produced first in the Aegean and Italy before being introduced into the Near East.

[Read the article](#)

2.5. 'Practicing Identity: A Crafty Ideal?'

A. Brysbaert & M. Vettters

Mediterranean Archaeology & Archaeometry 10.2 (2010): 25-43.

Aegean Library: **Dig. Brysbaert & Vettters 2010**

Abstract

This paper focuses on the materialization of technological practices as a form of identity expression. Contextual analyses of a Mycenaean workshop area in the Late Bronze Age citadel of Tiryns (Argolis, Greece) are presented to investigate the interaction of different artisans under changing socio-political and economic circumstances. The case study indicates that although certain technological practices are often linked to specific crafts, they do not necessarily imply the separation of job tasks related to the working of one specific material versus another. Shared technological practices and activities, therefore, may be a factor in shaping cohesive group identities of specialized artisans. Since tracing artisans' identities is easier said than done on the basis of excavated materials alone, we employ the concepts of multiple chaînes opératoires combined with cross-craft interactions as a methodology in order to retrieve distinctive sets of both social and technological practices from the archaeological remains. These methodological concepts are not restricted to a specific set of steps in the production cycle, but ideally encompass reconstructing contexts of extraction, manufacture, distribution and discard/reuse for a range of artefacts. Therefore, these concepts reveal both technological practices, and, by contextualising these technological practices in their spatial layout, equally focus on social

contacts that would have taken place during any of these actions. Our detailed contextual study demonstrates that the material remains when analysed in their entirety are complementary to textual evidence. In this case study they even form a source of information on palatial spheres of life about which the fragmentary Linear B texts, so far, remain silent.

[Read the article](#)

2.6. 'Wine and olive oil from an Early Minoan I hilltop fort'

A.J. Koh & P.P. Betancourt

Mediterranean Archaeology & Archaeometry 10.2 (2010): 15-23.

Aegean Library: Dig. Koh & Betancourt 2010

Abstract

Aphrodite's Kephali is a small hilltop site in Eastern Crete. Its pottery indicates that it was inhabited during Early Minoan I (EM I), ca. 3200–2700 B.C. The fortified site has a considerable amount of storage, including nine pithoi. The analysis by gas chromatography of sherds from the site indicates that vessels contained olive oil and wine. These results are the earliest documented presence of both of these commodities in Crete. The evidence is important because the domestication of the olive and grape at this early period in Crete has been previously questioned.

[Read the article](#)

2.7. 'Models of relatedness and Early Helladic architecture: Unpacking the Early Helladic II hearth room'

Olympia Peperaki

Journal of Mediterranean Archaeology 23.2 (2010): 245-264.

Aegean Library: -

Abstract

This paper brings forward a particular architectural arrangement—the room with the central hearth—that becomes popular on the Greek mainland in Early Helladic II, in order to refocus analysis of the relationship between architecture and models of social organization proposed for this period. Shifting attention to the implications of the specific material configuration for the realization of particular forms of collective life, this room is revealed as a medium employed for the promotion of a new, historically specific theme of social integration centred around the consumption of collectively procured produce. It is argued that this insight may open up the way for subtler understandings of social organization and change in the Early Helladic period.

2.8. 'The Minoan 'Palace-Temple' reconsidered: A Critical assessment of the spatial concentration of political, religious and economic power in Bronze Age Crete'

Ilse Schoep

Journal of Mediterranean Archaeology 23.2 (2010): 219-243.

Aegean Library: -

Abstract

Although aspects of Arthur Evans's vision of Minoan society have undergone modification during the course of the 20th century, his basic interpretation of the monumental building complex with courts at Knossos as a Palace-Temple, or the residence of both a political and religious authority, remains the dominant paradigm in Minoan archaeology. When set within the context of other contemporary

Bronze Age societies in the eastern Mediterranean, however, Evans's model of a priest-king who resided in a Palace Temple is actually highly unusual and anomalous. Indeed, it will be argued that the Palace-Temple model was invented by Evans as a distinctive, formative and intermediate stage between the Oriental Temple, which was the model then current in the Near East at the time of his writing, and what might be termed European kingship. The perception that Cretan culture and society was essentially European (and thus different from the East) formed a cornerstone of Evans's vision and its enduring popularity goes some way to explaining why the intellectual and empirical origins of Evans's Palace-Temple model have not previously been critically reassessed.

2.9. 'Social strategies, ritual and cosmology in Early Bronze Age Cyprus: An investigation of burial data from the north coast'

J.M. Webb & D. Frankel

Levant 42.2 (2010): 185-209.

Aegean Library: -

Abstract

Early Bronze Age communities on the north coast of Cyprus developed a distinctive ceramic tradition with a rich array of forms, including ritual vessels with symbolically complex decoration reflecting the importance of horned animals and other phenomena in a local cosmology. These were deposited in tombs together with decorated drinking bowls and quantities of cattle bones, suggesting the high cost of funerary events. In addition, some tombs appear to have been the scene of ongoing ritual activities and possibly mortuary 'shrine'. These and other forms of patterned behaviour relating to death and burial served to promote new forms of authority through connections with ancestors. North coast mortuary ceremonial also played a key role in the longer-term development of ritual iconography and ritualized practices in Bronze Age Cyprus.

2.10. 'The Excavation of Chrysokamino-Chomatas: A Preliminary Report'

Cheryl R. Floyd & Philip P. Betancourt

Hesperia 79.4 (2010): 465-498.

Aegean Library: -

Abstract

Excavations in 1996 and 1997 at Chrysokamino-Chomatas, a site near the Chrysokamino metallurgy workshop in East Crete, revealed two architectural phases from the Late Minoan period in addition to earlier (pre-LM IB) and later (post-Bronze Age) remains. The first architectural phase, destroyed in LM IB-Final, consisted of the poorly preserved walls of a single isolated building. Above it were the remains of a LM IIIA2-III B-Early farmstead. The LM IB building, which was incompletely preserved, possessed several interesting deposits, including one with a complete copper or bronze dagger. The LM III complex was an isolated farmstead with abundant evidence for activities related to farming and animal husbandry.

3. RECENT BOOK REVIEWS

- 3.1.** Clark, J.L., 2011. Online review of M. Camps & C. Szmids (eds), *The Mediterranean from 50,000 to 25,000 BP: Turning Points and New Directions* (Oxford 2009), *AJA* 115.2 (April).
[Read the book review](#)
Aegean Library: BR Dig. Clark 2011
- 3.2.** Wallace, S., 2011. Online review of A. Yasur-Landau, *The Philistines and Aegean Migration at the End of the Late Bronze Age* (Cambridge 2010), *AJA* 115.2 (April).
[Read the book review](#)
Aegean Library: BR Dig. Wallace 2011
- 3.3.** Erickson, B., 2011. Online review of A. Kotsonas, *The Archaeology of Tomb A1K1 of Orthi Petra in Eleutherna: The Early Iron Age Pottery* (Athens 2008), *AJA* 115.2 (April).
[Read the book review](#)
Aegean Library: BR Dig. Erickson 2011
- 3.4.** Haskell, H.W., 2011. Online review of E.H. Cline (ed.), *The Oxford Handbook of the Bronze Age Aegean* (New York 2010), *AJA* 115.2 (April).
[Read the book review](#)
Aegean Library: BR Dig. Haskell 2011
- 3.5.** Averett, E.W., 2011. Online review of J.S. Smith, *Art and Society in Cyprus from the Bronze Age into the Iron Age* (Cambridge 2009), *AJA* 115.2 (April).
[Read the book review](#)
Aegean Library: BR Dig. Averett 2011
- 3.6.** Zimmermann, T., 2011. Online review of J.L. Fitton, *The Aigina Treasure: Aegean Bronze Age Jewellery and a Mystery Revisited* (London 2009), *AJA* 115.2 (April).
[Read the book review](#)
Aegean Library: BR Dig. Zimmermann 2011
- 3.7.** Vianello, A., 2011. Online review of B.E. Burns, *Mycenaean Greece, Mediterranean Commerce, and the Formation of Identity* (Cambridge 2010), *AJA* 115.2 (April).
[Read the book review](#)
Aegean Library: BR Dig. Vianello 2011
- 3.8.** Gaignerot, F., 2011. Online review of L. Preston Day, N.L. Klein & L.A. Turner (eds), *Kavousi II: The Late Minoan III C Settlement at Vronda. The Buildings on the Summit* (Philadelphia 2009), *AJA* 115.2 (April).
[Read the book review](#)
Aegean Library: BR Dig. Gaignerot 2011
- 3.9.** Fotiadis, M., 2011. Online review of H. Koukouli-Chryssanthaki, R. Treuil, L. Lespez & D. Malamidou, *Dikili Tash, village préhistorique de Macédoine orientale* (Athens 2008), *AJA* 115.1 (January).
[Read the book review](#)
Aegean Library: BR Dig. Fotiadis 2011
- 3.10.** Kramer-Hajos, M., 2011. Online review of D. Danielidou, *Ανασκαφές Μυκηνών II: Το "Εργαστήριο" των Μυκηνών* (Athens 2008), *AJA* 115.1 (January).
[Read the book review](#)
Aegean Library: BR Dig. Kramer-Hajos 2011
- 3.11.** Kuniholm, P.I., 2011. Online review of P. Degryse & M. Waelkens (eds), *Sagalassos VI: Geo- and Bio-Archaeology at Sagalassos and in Its Territory* (Leuven 2008), *AJA* 115.1 (January).
[Read the book review](#)
Aegean Library: BR Dig. Kuniholm 2011
- 3.12.** Coward, F., 2010. Online review of C. Renfrew & I. Morley (eds), *Becoming Human: Innovation in Prehistoric Material and Spiritual Culture* (Cambridge 2009), *AJA* 114.4 (October).

[Read the book review](#)

Aegean Library: BR Dig. Coward 2010

- 3.13.** Moody, J., 2010. Online review of C.W. Shelmerdine (ed.), *The Cambridge Companion to the Aegean Bronze Age* (New York 2008), *AJA* 114.4 (October).

[Read the book review](#)

Aegean Library: BR Dig. Moody 2010

- 3.14.** Cline, E.H., 2010. Online review of J. Phillips, *Aegyptiaca on the Island of Crete in Their Chronological Context: A Critical Review* (2 vols) (Vienna 2008), *AJA* 114.4 (October).

[Read the book review](#)

Aegean Library: BR Dig. Cline 2010

- 3.15.** Rutter, J.B., 2010. Online review of C. Paschalidis, *The LMIII Cemetery at Tourloti, Siteia*:

The "Xanthoudias Master" and the Octopus Style in East Crete (Oxford 2009), *AJA* 114.4 (October).

[Read the book review](#)

Aegean Library: BR Dig. Rutter 2010

- 3.16.** Fourrier, S., 2010. Online review of V. Karageorghis, N. Kourou, V. Kilikoglou & M.D. Glascock (eds), *Terracotta Statues and Figurines of Cypriote Type Found in the Aegean: Provenance Studies* (Nicosia 2009), *AJA* 114.4 (October).

[Read the book review](#)

Aegean Library: BR Dig. Fourrier 2010

- 3.17.** Steel, L., 2010. Review of A. Brysbaert, *The Power of Technology in the Bronze Age Eastern Mediterranean. The Case of the Painted Plaster* (London 2008), *Levant* 42.1: 102-103.

Aegean Library: BR Dig. Steel 2010

4. FREE DIGITAL BOOKS & PUBLICATIONS

- 4.1.** Blegen, C.W., 1921. *Korakou. A Prehistoric Settlement near Corinth*, Boston & New York: American School of Classical Studies at Athens.

[Press here](#)

For another copy [press here](#)

- 4.2.** Schliemann's Diary A18: Troy (1890)

[Press here](#)

- 4.3.** Schliemann's Diary A14: Troy (1873)

[Press here](#)

- 4.4.** Schliemann's Diary A13: Greece, Turkey, Troy (1870-1872)

[Press here](#)

- 4.5.** Schliemann's Diary A12: Italy, Greece, Turkey (1868)

[Press here](#)

- 4.6.** Schliemann's Diary A15: Tiryns, Mycenae, 24 Feb. 1874 (Charvati) - 28 Nov. 1876 (Mycenae), Gennadius Library.

[Press here](#)

5. USEFUL WEBSITES

Thesaurus Linguae Graecae (TLG)

The Thesaurus Linguae Graecae (TLG) is proud to announce the release of a new online version of Liddell-Scott-Jones (LSJ), the premier lexicon for classical Greek.

[Visit the website](#)

6. AEGEUS'S NEWS

Aegeus Annual Meeting

Aegeus – Society of Aegean Prehistory is honoured to invite you to his event that will take place on **Friday the 20th of May 2011**, at **7 pm** at the Upper House of the British School of Athens. The work that *Aegeus* has undertaken for the year 2010 will be presented, as well as future plans, including the creation of a new archaeological journal. A reception will follow in the BSA garden, with wine from the area of Prehistoric Akrotiri in Santorini.

A series of events will also take place in order to raise money for the continued development of *Aegeus*, such as 1) a small book bazaar and 2) Renewal and new membership subscriptions for the year 2011.

[Invitation](#)

Dissertations

Relations between the Iberian Peninsula and the Eastern Mediterranean during the 2nd and the beginning of the 1st Millenium B.C. Myth and Reality

Evangelos Nikolopoulos
University of Athens 2009

The aim of this study is to analyze the relations between the Iberian Peninsula and the Eastern Mediterranean before the Phoenician colonization in the area, their extension, their duration and their cultural features. Six are the more precise aims of the study:

- 1) The examination of theories about colonization activities in the Iberian Peninsula during periods that could date since the Early Bronze Age.
- 2) The re-examination of well known data – together with the presentation of new ones – which form the range of the pre-colonial contacts with the Eastern Mediterranean.

[Read more](#)

Wanderings

Aegeus announces the launching of a new section entitled 'Wanderings'. This section will serve as a platform where you can express ideas, impressions, views, thoughts and reflections stemming from your experiences as visitors of prehistoric archaeological sites, museums with permanent and/or temporary prehistoric collections and exhibitions, as well as prehistoric monuments that can be found dispersed either within urban landscape or throughout the countryside.

Share with us your archaeological wanderings!

[A walk through the exhibition 'The Ark – Old Seeds for New Cultures' \(in Greek\)](#)

Vasiliki Florou

Financial Statement 2010

The financial statement of the year 2010 is now ready. You may see it on the website of *Aegeus*.

[Read more](#)

7. LECTURES OF THE MONTH

To see all the lectures of the month [press here](#).

8. CALL FOR PAPERS

[History, Technology and Conservation of Ancient Metals, Glasses and Enamels](#)

Athens, 16-19 November

Deadline: **20 June 2011**

The N.C.S.R. “Demokritos”, The National Technical University of Athens (NTUA) and The National Hellenic Research Foundation (NHRF) organizes an International Symposium on “History, Technology and Conservation of Ancient Metal, Glasses and Enamels”, to be held in Athens, 16-19 November 2011.

[read more](#)

[Olive Oil and Wine Production in Eastern Mediterranean during Antiquity](#)

Izmir, Turkey, 17-19 November

Deadline: **30 June 2011**

We are pleased to announce that the arrangements for the symposium entitled as “Olive Oil and Wine Production in Eastern Mediterranean during Antiquity” organised by Department of Archaeology of Ege University are in progress. The symposium will be held on 17-19 November 2011.

[read more](#)

[Feminism and Classics VI: Crossing Borders, Crossing Lines](#)

Brock University, St Catharines, Ontario, Canada, May 2012

Deadline: **30 June 2011**

The Department of Classics at Brock University is pleased to host *Feminism and Classics VI: Crossing Borders, Crossing Lines* in May 2012, the first time this conference will be held in Canada.

[read more](#)

[AIGEIROS lecture series 2011](#)

German Archaeological Institute at Athens

Deadline: **15 July 2011**

The AIGEIROS lecture series at the German Archaeological Institute at Athens, offers a forum in particular for younger scholars, who wish to present their research – results, preliminary results and/or approaches – to and discuss them with a critical audience.

[read more](#)

POCA (Postgraduate Cypriot Archaeology) 2011

Lyon, France, 19-22 October 2011

Deadline: **31 July 2011**

The University of Lyon 2 is proud to announce the 11th edition of Postgraduate Cypriot Archaeology (POCA). This year meeting will be held from 19th to 22th October 2011 at the Maison de l'Orient et de la Méditerranée "J. Pouilloux". The POCA symposium offers an excellent opportunity to postgraduate students and young scholars, from various backgrounds and disciplines, who are currently carrying out research on Cypriote culture, to present their work, exchange ideas and meet people who carry out research in the same field. We welcome all papers regarding archaeological, historical, anthropological, or rather material culture and art history. There is no chronological limit.

[read more](#)

9. GRANTS/BURSARIES & JOB VACANCIES

A study of the use of copper alloys through time in the Eastern Mediterranean

Deadline: **31 May 2011**

This research fellowship (equivalent to PhD research) focuses on identifying and interpreting patterns in copper alloy composition used from the Bronze Age up to the Medieval period in the eastern Mediterranean, looking at geographical preferences as well as changes over time.

[read more](#)

Ancient urban metallurgy in the Eastern Mediterranean

Deadline: **31 May 2011**

This research fellowship (equivalent to PhD research) focuses on a study of the technology of processing of copper-based alloys to produce, repair and recycle artefacts, from the Bronze Age to the Medieval Period in the eastern Mediterranean.

[read more](#)

2 Lectureships in Archaeology (The University of York, UK)

Deadline: **06 June 2011**

The Department of Archaeology at York is seeking to build upon existing strengths in early prehistory, bioarchaeology, and cultural heritage management, and to support further growth in teaching and research in these areas.

[read more](#)

10. MISCELLANEA

Did Neanderthals believe in an afterlife?

Jennifer Viegas, *Discovery News*, 20-04-2011

Evidence for a likely 50,000-year-old Neanderthal burial ground that includes the remains of at least three individuals has been unearthed in Spain, according to a *Quaternary International paper*. The deceased appear to have been intentionally buried, with each Neanderthal's arms folded such that the hands were close to the head. Remains of other Neanderthals have been found in this position, suggesting that it held meaning. Neanderthals therefore may have conducted burials and possessed symbolic thought before modern humans had these abilities. The site, Sima de las Palomas in Murcia, Southeast Spain, may also be the first known Neanderthal burial ground of Mediterranean Europe.

[Read more](#)

First Buildings May Have Been Community Centers

Michael Balter, *ScienceNOW*, 02-05-2011

Nearly 12,000 years ago, the world's first villages began to spring up in the Near East. Until recently, archaeologists assumed that the stone and mud-brick buildings that made up these small settlements were the houses of the first farmers, who had begun to give up the hunting and gathering lifestyle. But the discovery of a large, amphitheater-like building at a site in southern Jordan, reported today, adds to growing evidence that the earliest permanent buildings might not have been homes, but community centers. The find, researchers say, suggests that during the advent of agriculture—a pivotal turning point that prehistorians call the Neolithic Revolution—early farmers may have come together first to engage in communal activities, and only later did they begin living together.

[Read more](#)

Ανοίγει ξανά το Ακρωτήριο της Σαντορίνης

M. Thermou, *To Βήμα*, 17-04-2011

Η μεταλλική στέγη τοποθετήθηκε, η θηραϊκή γη την κάλυψε και η αγριάδα που έσπειραν στο χώμα φύτρωσε προαναγγέλλοντας μια πράσινη άνοιξη για το Ακρωτήριο. Το θέαμα από ψηλά είναι μοναδικό αφού τα 12 στρέμματα του στεγάστρου που ήρθε να καλύψει τον εντυπωσιακά διατηρημένο προϊστορικό οικισμό του Ακρωτηρίου της Σαντορίνης μοιάζουν να είναι συνέχεια του εδάφους της. Αυτός ήταν και ο στόχος. Από τις 31 Μαΐου, καταληκτική ημερομηνία παράδοσης του έργου, μια νέα εποχή αρχίζει για τον αρχαιολογικό χώρο αλλά και για ολόκληρο το νησί. Δεν υπάρχει άλλωστε αντίστοιχο αρχαίας πόλης 3.500 ετών που να έχει δώσει τόσα ευρήματα, να είναι σε θέση να προσφέρει τέτοιο πλούτο πληροφοριών για τους ανθρώπους και τη ζωή τους σε εποχές μη καταγεγραμμένες στον ιστορικό χάρτη, ενώ ταυτόχρονα να συνδέεται με ένα συνταρακτικό γεγονός, μία από τις μεγαλύτερες εκρήξεις ηφαιστείου στον κόσμο.

[Read more](#)

Επιτέλους, (λίγο) ενδιαφέρον για την Κνωσό!

Cretalive, 04-04-2011

Απαντώντας σε αναφορά που κατέθεσε ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. Φραγκίσκος Παρασύρης για τα προβλήματα συντήρησης της Κνωσού, ο Υφυπουργός Πολιτισμού Γιώργος Νικητιάδης τονίζει ότι υλοποιούνται τα ακόλουθα έργα συντήρησης: 1) Έργο συντήρησης στο Ανάκτορο και στον αρχαιολογικό χώρο Κνωσού, με χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, ύψους 5.101.446 ευρώ. 2) Μελέτη ανάδειξης και αποκατάστασης περιφερειακών μνημείων αρχαιολογικού χώρου Κνωσού ύψους 60.000 ευρώ.

[Read more](#)

Ανάδειξη και συντήρηση του σπηλαιίου Φράγχθι

A. Kotti, Έθνος, 26-04-2011

Ένα σπήλαιο κατοικημένο κατά τα πανάρχαια χρόνια αποτελεί πηγή εξαιρετικού ενδιαφέροντος για μικρούς και μεγάλους. Πόσω μάλλον όταν συνδυάζεται με το φυσικό του περιβάλλον, το οποίο είναι μοναδικό. Αυτοί οι λόγοι, μαζί βεβαίως με την τεράστια αρχαιολογική σημασία του σπηλαιίου Φράγχθι, ώθησαν την Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας Νοτίου Ελλάδος να εκπονήσει ειδική μελέτη συντήρησης και ανάδειξής του. Η έφορος Νίνα Κυπαρίσση-Αποστολικά λέει στο «Έθνος» πως μετά την έγκριση της μελέτης από το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο, στην τελευταία συνεδρίαση, αναμένεται η ένταξη του έργου στο ΕΣΠΑ. Ο προϋπολογισμός ανέρχεται σε 200.000 ευρώ και το έργο μπορεί να ολοκληρωθεί εντός δεκαοκτώ μηνών από την έναρξή του, πιθανότατα την άνοιξη.

[Read more](#)

Έλληνες αρχαιολόγοι σκάβουν στο Ιράκ

Το Βήμα, 02-05-2011

Τις πρώτες της μέρες στο Ιράκ διανύει ελληνική αρχαιολογική αποστολή, που μόλις άρχισε ανασκαφές στο ιρακινό Κουρδιστάν πλησίον της πόλης Ερμπίλ, που ήταν τα αρχαία Αρβηλα. Πρόκειται για την ομάδα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών υπό τον αρχαιολόγο κ. Κώστα Κοπανιά, η οποία έλαβε άδεια ανασκαφής στις περιοχές Τελ Ναδέρ και στο Τελ Μπάκτρα ύστερα από πολλές συνεννοήσεις του ελληνικού υπουργείου Εξωτερικών και της ελληνικής πρεσβείας στη Βαγδάτη με τους αρμόδιους φορείς της Κουρδικής Περιφερειακής Κυβέρνησης στο Ερμπίλ και της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης στην Βαγδάτη. Ενδιαφέρον μάλιστα είναι το γεγονός ότι οι έλληνες αρχαιολόγοι έχουν οργανώσει ένα διαδυκτιακό ημερολόγιο στο οποίο καταγράφουν καθημερινά την πορεία της ανασκαφής δίνοντας παράλληλα πολλές πληροφορίες για τη ζωή σε αυτή τη μακρινή περιοχή.

[Read more](#)

Νέο αρχαιολογικό μουσείο θα αποκτήσουν τα Χανιά

In.gr, 9-5-2011

Την Τρίτη 10 Μαΐου πρόκειται να δημοπρατηθεί το έργο της ανέγερσης του νέου αρχαιολογικού μουσείου Χανίων, που έχει ενταχθεί στο ΕΣΠΑ με προϋπολογισμό 18 εκατομμύρια ευρώ. Από τα Χανιά, όπου βρέθηκε την Κυριακή, η γενική γραμματέας του υπουργείου Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη τόνισε ότι το υπουργείο θα υλοποιήσει όλα όσα είχαν ανακοινωθεί τον Φεβρουάριο, κατά την επίσκεψη εκεί του υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού Παύλου Γερούλάνου. Κατά τη διάρκεια σύσκεψης στο δημαρχείο, υπό την προεδρία της κ. Μενδώνη, εξετάστηκαν όλα τα θέματα που αφορούν έργα πολιτισμού, όπως το νέο μουσείο Χανίων, τα οκτώ έργα που είναι ενταγμένα στο Περιφερειακό Πρόγραμμα, καθώς και το έργο ανάδειξης των οχυρώσεων, ύψους 2 εκατ. ευρώ, το οποίο είναι ενταγμένο στο πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα».

[Read more](#)

Cycladic Art exhibition in Turkey

The first-ever Cycladic Art exhibition in Turkey will take place in May, at the noted Sakip Sabanci Museum, with 68 artifacts that will travel to Turkey from Greece, on loan from the collections of the Goulandris Museum of Cycladic Art and the National Archaeological Museum. The artifacts, comprising Cycladic figurines, clay pots and marble and bronze items from the two Greek museums will make the journey to Istanbul following the recent approval by Greece's Central Archaeological Council (KAS). The exhibition, which will be inaugurated on May 23, will run through August 28.

[Read more](#)

See also the Greek newsletters:

<http://www.tovima.gr>

&

<http://www.enet.gr>

Αρχαίοι τάφοι στη Νέα Ιωνία

Ταχυδρόμος, 15-02-2011

Αρχαίοι τάφοι αποκαλύφθηκαν πρόσφατα στην διάρκεια της πραγματοποίησης εκσκαπτικών εργασιών για την ανέγερση οικοδομής κοντά στην περιοχή του τουριστικού περιπτέρου της Νέας Ιωνίας. Στην διάρκεια της εκσκαφής θεμελίων αποκαλύφθηκαν σε βάθος ενάμιση περίπου μέτρου, διάσπαρτοι, μικροί κιβωτιόσχημοι τάφοι, οι οποίοι σύμφωνα με τις πρώτες εκτιμήσεις τοποθετούνται χρονικά στην μυκηναϊκή εποχή.

[Read more](#)

Αρχαιολογικό Μουσείο Καρδίτσας: «Με μια σφραγίδα μαγική, ταξίδι στη Νεολιθική εποχή»

Karditsa News, 04-05-2011

Οι πρώτες εφαρμογές του Εκπαιδευτικού Προγράμματος «Με μια σφραγίδα μαγική, ταξίδι στη Νεολιθική Εποχή» ξεκίνησαν στο Αρχαιολογικό Μουσείο Καρδίτσας. Τα παιδιά της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης έχουν τη χαρά να ταξιδέψουν νοητά πίσω στο χρόνο, στη Νεολιθική Εποχή. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι να ακούσουν την ιστορία δύο φίλων μας, της Άρνης και του Ίταμου που μας φιλοξενούν για λίγο στην καλύβα τους και μας διηγούνται όλα όσα θα θέλαμε να μάθουμε για τη ζωή τους. Κατόπιν έχοντας πάρει το εισιτήριο, που είναι το σφράγισμα μ' ένα ομοίωμα σφραγίδας από την Αγιοπηγή, οδηγούνται στην έκθεση του Αρχαιολογικού Μουσείου και βλέπουν από κοντά το Νεολιθικό μας χωριό, την καλύβα, τον φούρνο, τα αγγεία, τα λίθινα και οστέινα εργαλεία, τις σφραγίδες και τα κοσμήματα που ήρθαν στο φως από τις ανασκαφικές δραστηριότητες της ΛΔ' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων στην περιοχή της Καρδίτσας. Το ταξίδι ολοκληρώνεται δημιουργικά και ευχάριστα με δραστηριότητες όπως ζωγραφική, κεραμική, θεατρικό παιχνίδι και άλλα.

[Read more](#)

Η κρίση "χτύπησε" και την Αρχαιολογική Εταιρεία

Αγγελιοφόρος, 09-05-2011

"Το 2010 ήταν η δυσμενέστερη χρονιά από όσες ζήσαμε μετά τον πόλεμο. Η Αρχαιολογική Εταιρεία δέχθηκε μεγάλο οικονομικό πλήγμα, που είχε άμεσες κακές συνέπειες για το επιστημονικό της έργο. Και το πλέον δυσάρεστο και σκοτεινό είναι ότι δεν γνωρίζουμε πότε θα αρχίσουν να βελτιώνονται τα πράγματα, οπωσδήποτε μετά από πολλά χρόνια". Με αυτές τις δυσοίωνες, αλλά εντός ελληνικής πραγματικότητας δηλώσεις, ξεκίνησε την ομιλία του ο γενικός γραμματέας της Αρχαιολογικής Εταιρείας Βασίλειος Πετράκος, παρουσιάζοντας τα πεπραγμένα της Εταιρείας για τη χρονιά που μας πέρασε.

Read more:

<http://www.agelioforos.gr>

<http://www.ethnos.gr>

Professors to lead first U.S.-Greek dig in Thebes

Bucknell University, 18-04-2011

Two Bucknell University professors have been selected to lead the first joint Greek-American archaeological dig in the ancient city of Thebes, Greece - the first such excavation of the historic Ismenion Hill area in nearly a century. Bucknell classics professors Stephanie Larson and Kevin Daly, together with Vassilis Aravantinos, ephor of prehistoric and classical antiquities for the Greek region of Boiotia and director of the Thebes Archaeological Museum, received approval from the Central Archaeological Council of the Greek Ministry of Culture on March 29 to launch a comprehensive geophysical survey and excavation at the Ismenion Hill and surrounding areas.

[Read more](#)

Researcher cites ancient Minoan-era 'computer'

Athens News, 06-04-2011

Researcher Minas Tsikritsis who hails from Crete - where the Bronze Age Minoan civilization flourished from approximately 2700 BC to 1500 century BC - maintains that the Minoan Age object discovered in 1898 in Paleokastro site, in the Sitia district of western Crete, preceded the heralded "Antikythera Mechanism" by 1,400 years, and was the first analog and "portable computer" in history.

[Read more](#)

Πρωτογεωμετρικοί τάφοι στη Χλόη (Νομός Μαγνησίας)

Ταχυδρόμος, 10-04-2011

Πολύ σημαντικά ευρήματα, όπως χρυσά κοσμήματα, σιδερένια όπλα, αγγεία και διάφορα ακόμη πολύτιμα αντικείμενα, τα οποία βλέπουν για πρώτη φορά το φως της δημοσιότητας μέσω του «Τ», περιείχαν οι θολωτοί τάφοι που αποκαλύφθηκαν στην περιοχή της Χλόης Βελεσίνου και συγκαταλέγονται μεταξύ των αρχαίων μνημείων της περιοχής μας, που θα αναδειχθούν στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ. Τα αρχαιολογικά δεδομένα που προκύπτουν από τα συγκεκριμένα μνημεία, σκιαγραφούν με έντονες πινελιές μια σειρά πολύ σημαντικών ευρημάτων, τα οποία δίνουν πληροφορίες για τα ταφικά έθιμα αλλά και την γενικότερη πρακτική που επικρατούσε στον 10ο, 9ο και 8ο αιώνα π.Χ. Τα πλούσια κτερίσματα που έχουν ανακαλυφθεί, αρκετά από τα οποία κοσμούν ήδη τις προθήκες του Αρχαιολογικού Μουσείου Βόλου, προσελκύουν το ενδιαφέρον των επισκεπτών.

[Read more](#)

Nestor

The March 2011 issue of *Nestor* (38.3) is available for download.

[March 2011 \(38.3\)](#)

The April 2011 issue of *Nestor* (38.4) is available now for download.

[April 2011 \(38.4\)](#)

Μουσείο Θέρμου: Τα εκθέματα θα «συνομιλούν» με τον αρχαιολογικό χώρο Έθνος, 22-04-2011

Εγκρίθηκε από το Συμβούλιο Μουσείων η μελέτη για το Νέο Αρχαιολογικό Μουσείο Θέρμου. Η έγκριση έγινε με το σκεπτικό ότι τα εκθέματα πρέπει να «συνομιλούν» με τον αρχαιολογικό χώρο, αναδεικνύοντας συγχρόνως την ιδέα της κοινότητας, που χαρακτήριζε τους αρχαίους Αιτωλούς. Έτσι, το ολοκαίνουργιο κτίριο, που παραδόθηκε στο Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού το 2010, βρίσκεται πλέον πολύ κοντά στην εκπλήρωση του κύριου στόχου του, που είναι η στέγαση των σπουδαίων ευρημάτων της περιοχής. Το παλιό Μουσείο, εξάλλου, που χτίστηκε το 1909, δεν μπορεί πλέον να ανταποκριθεί στις ανάγκες των ευρημάτων και των επισκεπτών. Σαν καλά τακτοποιημένη αποθήκη και με προβλήματα στο δάπεδο -έχει υποστεί καθιζήσεις-, το παλιό κτίριο ασφυκτικά από τον όγκο των αντικειμένων.

[Read more](#)

**Ex Oriente Lux: Η έρευνα και διδασκαλία
των Πολιτισμών της Αιγύπτου, Εγγύς
Ανατολής & Κύπρου στα Ελληνικά Α.Ε.Ι.**
Athens, 20 May 2011, University of Athens,
central building 'Dracopoulos' (Panepistimiou 30)

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου σε συνεργασία με Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο ξεκινάει μια σειρά επιστημονικών συμποσίων με το γενικό τίτλο *Ex Oriente Lux*. Το πρώτο Συμπόσιο είναι αφιερωμένο στην έρευνα και τη διδασκαλία των πολιτισμών της Αιγύπτου, Εγγύς Ανατολής και Κύπρου στα Ελληνικά Α.Ε.Ι.

[Read more](#)

Πώς οι Μινωίτες ξεπέρασαν την κρίση
M. Thermou, *Το Βήμα*, 03-05-2011

Όταν τα ανάκτορά τους καταστράφηκαν. Όταν οι πηγές πλουτισμού εξέλειπαν. Κι όταν τα τρόφιμα λιγόστεψαν. Σ' αυτή τη δύσκολη περίοδο, πώς αντιμετώπισαν οι άνθρωποι την κρίση; Μιλάμε για μία εποχή, που πάει πίσω περισσότερα από 3000 χρόνια. Γύρω στο 1200 π. Χ. συγκεκριμένα, στην Κρήτη όταν τα μινωικά ανάκτορα καταστράφηκαν (άγνωστο πώς και γιατί), τα κράτη κατέρρευσαν κι οι άνθρωποι χρειάστηκε να ξεκινήσουν τη ζωή τους από την αρχή.

[Read more](#)

Aegeus - Society of Aegean Prehistory
6 Litous, 15124 Maroussi, Athens - Greece
Email: [info\[at\]aegeussociety.org](mailto:info[at]aegeussociety.org), URL: www.aegeussociety.org

Do you need to print this newsletter? Please, consider the environment!